

Klachten en ongeva
arbeidsomstandighe
Klachten en ongeva
arbeidsomstandighe
Klachten en ongeva
arbeidsomstandighe
Klachten en ongeva
arbeidsomstandighe
Klachten en ongeva
arbeidsomstandighe
Klachten en ongeva
arbeidsomstandighe
Klachten en ongeva
arbeidsomstandighe
Klachten en ongeva
arbeidsomstandighe
Klachten en ongeva
arbeidsomstandighe
Klachten en ongeva
arbeidsomstandighe
Klachten en ongeva
arbeidsomstandighe
Klachten en ongeva
arbeidsomstandighe

Inspectie SZW
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Monitor arbeids- ongevallen en klachten arbeidsomstandigheden 2013 - 2017

Inhoud

Opvallende kengetallen	3
1 Inleiding	4
2 Ongevallen	5
2.1 Top 5 risicosectoren	6
2.2 Bedrijfsgrootte betrokken werkgever	7
2.3 Arbeidsrelatie van slachtoffers	8
2.4 Leeftijd van slachtoffers	9
2.5 Geslacht van slachtoffers	10
2.6 Ongevallen naar risico	11
2.7 Bij ongevalsonderzoek geconstateerde overtredingen	12
3 Klachten en signalen	13
3.1 Klachten naar onderwerp en afhandeling	14
3.2 Afdoening van klachten en signalen naar type melder	15
3.3 Klachten en ongevallen naar hoofdsectoren	16
3.4 Overtredingen bij onderzochte klachten en signalen	17
4 Bijlagen	18

Opvallende kengetallen

P5 het aantal meldingen van ernstige arbeidsongevallen en het aantal ongevalsonderzoeken dat op grond daarvan is gestart neemt sinds 2013 toe. In 2017 kwamen 4.225 ongevalsmeldingen binnen bij de Inspectie, 12% meer dan in 2016. Het aantal gestarte ongevalsonderzoeken nam toe met 7%. Daarentegen heeft de Inspectie 5% minder ongevalsonderzoeken afgesloten dan in 2016.

P6 Het aantal geregistreerde dodelijke slachtoffers van arbeidsongevallen daalde van 70 in 2016 naar 50 in 2017. Het aantal dodelijke slachtoffers beweegt al jaren binnen de bandbreedte van 50 tot 70 per jaar.

P7 De sector afvalbeheer (inclusief waterleidingbedrijven) is de sector waarin relatief de meeste slachtoffers van ernstige arbeidsongevallen vallen: gemiddeld 166 per 100 duizend banen van werknemers in de periode 2013-2017, gevolgd door de bouw met 148 slachtoffers per 100 duizend banen van werknemers. Fors meer dan het gemiddelde van 28 slachtoffers per 100 duizend banen van werknemers over alle sectoren.

P8 Het aantal ernstige arbeidsongevallen bij bedrijven met minder dan 10 werknemers ligt al jaren op (veel) hoger niveau dan bij middelgrote en grote bedrijven. Gemiddeld is het aantal ernstige arbeidsongevallen 67 per 100 duizend banen van werknemers van kleine bedrijven en voor middelgrote en grote bedrijven bedraagt dat 47 respectievelijk 11 per 100 duizend werknemers.

P9 Het aandeel van uitzendkrachten als slachtoffer van ernstige arbeidsongevallen is sinds 2012 met 5% toegenomen. In 2017 is voor het eerst meer dan een vijfde van de geregistreerde slachtoffers uitzendkracht.

P10 De meeste slachtoffers per 100 duizend arbeidsjaren vallen binnen de leeftijdscategorie 15-24 jaar en 55-64 jaar (gemiddeld 37 slachtoffers per 100 duizend arbeidsjaren).

P11 De kans op een ernstig arbeidsongeval is voor mannen gemiddeld acht keer zo hoog als voor vrouwen. Correctie voor achtergrondkenmerken als branche, leeftijd en arbeidsverband verkleint dit verschil in ongevalsfrequentie tussen mannen en vrouwen.

P12 Drie kwart van de ernstige arbeidsongevallen wordt veroorzaakt door de risico's 'contact met een bewegend object', 'vallen (van hoogte)' en 'contact met de bewegende delen van een machine'.

P15 In 2017 ontving de Inspectie 2.781 meldingen van klachten en signalen op het gebied van arbeidsomstandigheden. De meeste van die meldingen waren afkomstig van particulieren en (ex) werknemers en hadden betrekking op de inrichting van de arbeidsplaats, bijvoorbeeld ten aanzien van valgevaar of specifieke eisen aan een bouwplaats. Ook meldingen over gevaarlijke stoffen – waaronder asbest – en biologische agentia en meldingen over arbeidstijden komen relatief veel voor.

P17 In absolute aantallen hadden de meeste klachten over arbeidsomstandigheden in 2017, evenals voorgaande jaren, betrekking op de hoofdsectoren industrie (21%), bouwnijverheid (21%) en handel (16%). Tevens de sectoren waarin, in absolute zin, de meeste ernstige arbeidsongevallen plaatsvonden.

1

Inleiding

Jaarlijks komen bij de Inspectie SZW circa 7.000 meldingen binnen van arbeidsongevallen en van klachten of signalen over arbeidsomstandigheden in Nederland. Deze klachten en ongevallen vormen samen de bulk van het reactieve werk van de Inspectie. Door de toename van het aantal meldingen van arbeidsongevallen en het aantal ongevalsonderzoeken dat daarop werd gestart is de verhouding tussen preventieve inspecties en reactieve inzet op het terrein van de arbeidsomstandigheden verschoven naar 30/70 in 2017.

Met de Staat van ernstige arbeidsongevallen¹, de Staat van arbeidsveiligheid² en het hoofdstuk over arbeidsongevallen in het jaarverslag 2016³ heeft de Inspectie in 2017 en 2018 uitgebreid gereflecteerd op deze ontwikkelingen, mogelijke verklaringen daarvoor en de consequenties daarvan voor de programmering van de Inspectie. Ook specifieke risicopopulaties zijn daarbij uitgelicht. Er is echter een continue vraag van binnen en buiten de Inspectie naar actuele cijfers ten aanzien van de ontwikkeling van het aantal arbeidsongevallen in het algemeen en naar specifieke achtergrondkenmerken in het bijzonder.

Met deze monitor toont de Inspectie - in aanvulling op bovengenoemde publicaties - de belangrijkste cijfers en trends in de gemelde en onderzochte ongevallen (hoofdstuk 2) en klachten (hoofdstuk 3) over de periode 2013 t/m 2017. Met behulp van de uitgebreide bijlagetabellen kan in meer detail worden gekeken naar de achtergrondkenmerken van slachtoffers en werkgevers betrokken bij de onderzochte arbeidsongevallen. Voor verdiepende en verklarende analyses wordt waar mogelijk verwezen naar eerdere publicaties.

De cijfers en trends geven alleen inzicht in de bij de Inspectie gemelde ongevallen en klachten. Het is op grond daarvan niet mogelijk een representatief beeld te schetsen voor werkgerelateerde ongevallen of de arbeidsomstandigheden in Nederland. Niet alle arbeidsongevallen zijn immers meldingsplichtig en niet alle meldingsplichtige ongevallen en klachten over arbeidsomstandigheden worden ook daadwerkelijk bij de Inspectie gemeld.⁴

¹ Zie <https://www.inspectieszw.nl/publicaties/publicaties/2017/06/20/staat-van-ernstige-arbeidsongevallen>

² Zie <https://www.inspectieszw.nl/staat-van-arbeidsveiligheid-2018>

³ Zie <https://www.inspectieszw.nl/publicaties/jaarverslagen/2017/17/17/jaarverslag-2016>

⁴ Voor meer informatie over ondermelding van arbeidsongevallen zie Staat van arbeidsveiligheid. P. 25-26.

2

Ongevallen

Artikel 1 van de Arbeidsomstandighedenwet definieert een arbeidsongeval als een aan een werknemer in verband met het verrichten van arbeid overkomen ongewilde, plotselinge gebeurtenis, die schade aan de gezondheid tot vrijwel onmiddellijk gevolg heeft gehad en heeft geleid tot ziekteverzuim, of de dood tot vrijwel onmiddellijk gevolg heeft gehad.

Meldingsplichtig bij de Inspectie SZW zijn die arbeidsongevallen die hebben geleid tot de dood, blijvend letsel of ziekenhuisopname (artikel 9, eerste lid van de Arbowet).⁵ De Inspectie SZW onderzoekt deze meldingsplichtige arbeidsongevallen. Soms worden arbeidsongevallen onderzocht op basis van artikel 10 van de Arbowet (gevaar voor derden).

Het aantal ongevalsmeldingen dat in 2017 bij de Inspectie is binnengekomen, is met 12% toegenomen ten opzichte van 2016 (van 3.785 naar 4.225). Van deze meldingen is 35% niet nader onderzocht, omdat het niet ging om meldingsplichtige ongevallen. Op basis van de onderzoekswaardige meldingen is in 2017 een onderzoek ingesteld naar 2.536 ernstige arbeidsongevallen. Dit is een toename van 7% ten opzichte van 2016. Figuur 2.1 laat zien dat zowel het aantal meldingen van ernstige arbeidsongevallen als het aantal ongevalsonderzoeken dat op grond daarvan is gestart sinds 2013 toeneemt.

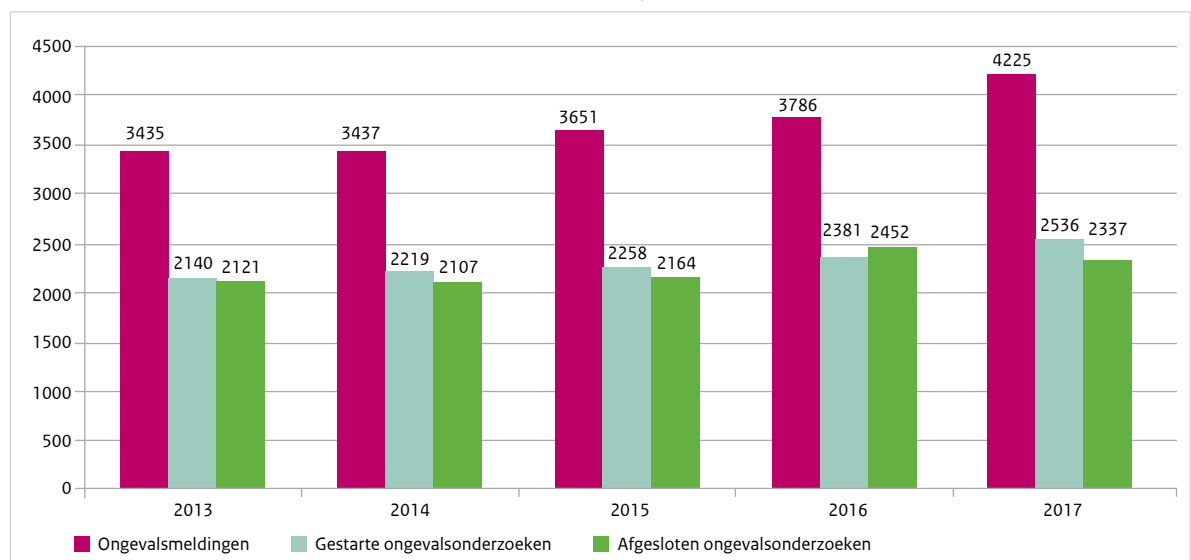
Daarentegen heeft de Inspectie 2.337 ongevals- onderzoeken afgesloten in 2017, 5% minder dan in 2016. De stijging van het aantal in onderzoek genomen ongevalsmeldingen heeft tot gevolg dat het afronden van ongevalsonderzoeken in 2017 in de knel is gekomen. Het is namelijk van belang om meldingen direct te onderzoeken om te voorkomen dat de toedracht van het ongeval op een later moment niet meer is te achterhalen. Het afwikkelen van meer meldingen heeft tot gevolg dat lopende ongevals- onderzoeken worden vertraagd.

Het aantal geregistreerde slachtoffers van dodelijke arbeidsongevallen daalt van 70 in 2016 naar 50 in 2017. Het aantal dodelijke slachtoffers van arbeidsongevallen beweegt al jaren binnen de bandbreedte van 50 tot 70 per jaar.

In dit hoofdstuk tonen we de voornaamste risicopopulaties, risico's en de geconstateerde overtredingen bij ongevals- onderzoek door de Inspectie. Met behulp van de bijlagentabellen I t/m III kan in meer detail worden gekeken naar de achtergrondkenmerken van de slachtoffers en werkgevers die betrokken waren bij de ernstige arbeidsongevallen die de Inspectie onderzocht.

Figuur 1 Aantal ontvangen ongevalsmeldingen, op grond daarvan gestarte ongevals- onderzoeken en afgesloten ongevals- onderzoeken in de periode 2013 t/m 2017

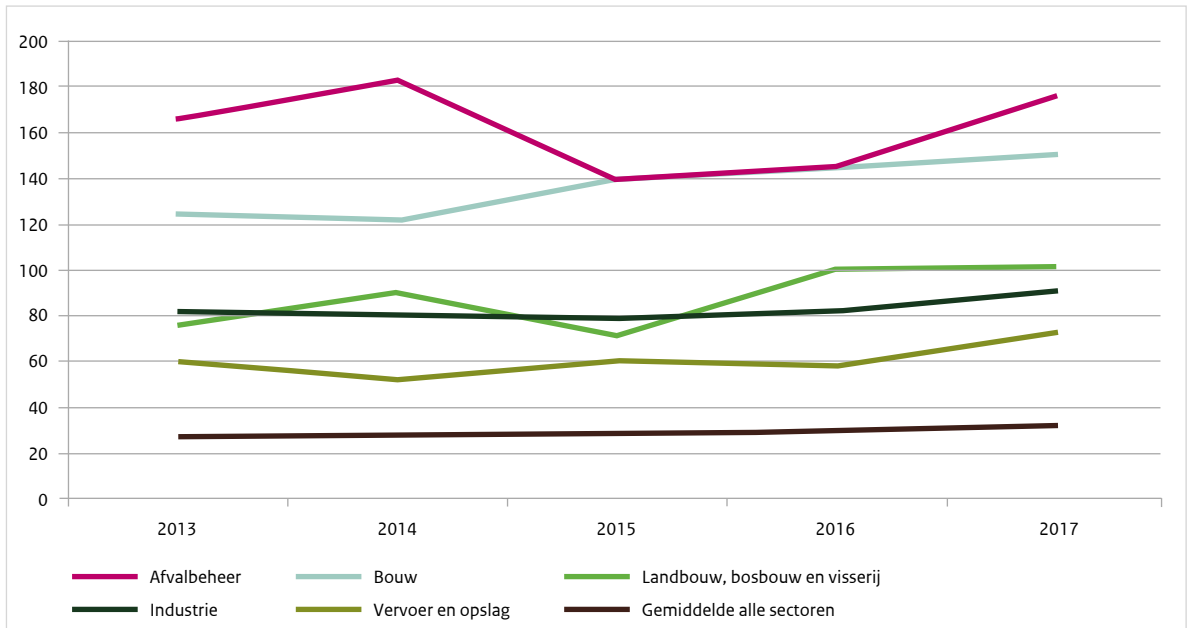
Bron: Inspectie SZW interne registratie ongevals- onderzoeken (2018)

⁵ Poliklinische behandeling in het ziekenhuis valt hier niet onder.

2.1 Top 5 risicosectoren

Fig. 2 Trend van het aantal slachtoffers van ernstige arbeidsongevallen per 100 duizend banen van werknemers in de top 5 risicosectoren en het gemiddelde van alle sectoren.

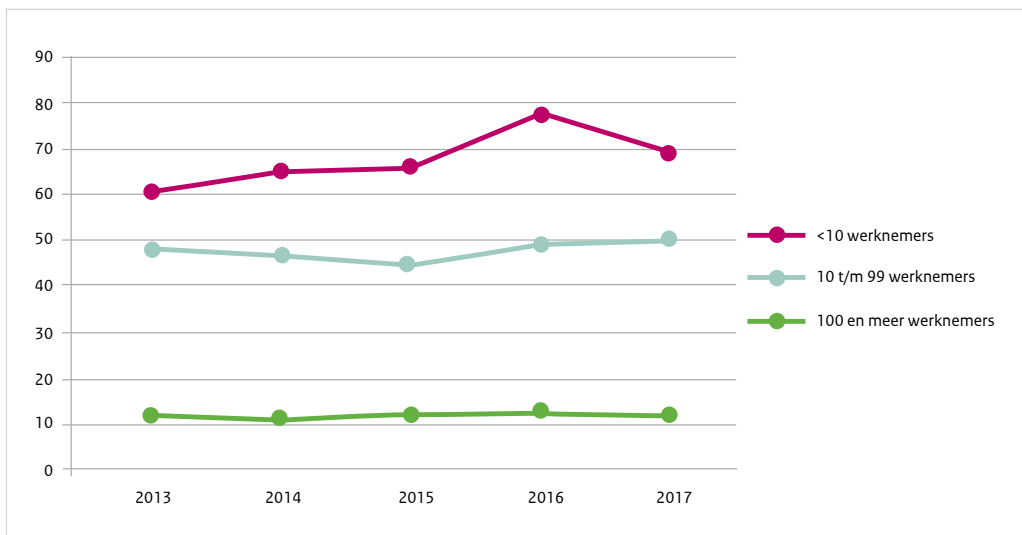
Bron: Inspectie SZW interne registratie van in 2013 tot en met 2017 afgeronde ongevalsonderzoeken (n=11.201) en CBS

In absolute zin vonden de meeste ernstige arbeidsongevallen plaats in de hoofdsectoren industrie, bouwnijverheid, handel en vervoer en opslag. Daarin is geen verschuiving opgetreden ten opzichte van voorgaande jaren. De sector afvalbeheer (inclusief waterleidingbedrijven) is de sector waarin relatief de meeste slachtoffers van ernstige arbeidsongevallen vallen: gemiddeld 166 per 100 duizend banen van werknemers in de periode 2013-2017, gevolgd door de bouw met 148 slachtoffers per 100 duizend banen van werknemers.⁶ Fors meer dan het gemiddelde van 28 slachtoffers per 100 duizend banen van werknemers over alle sectoren. Zowel de top 5 risicosectoren als het gemiddelde van alle sectoren vertonen een toename van het aantal slachtoffers van ernstige arbeidsongevallen in de periode 2013 tot en met 2017. Zie bijlagetabel I voor de ongevalscijfers van alle hoofdsectoren. Bijlagetabel III toont de ongevalscijfers naar subsectoren.

⁶ Het aantal banen van werknemers per december 2017 is op het moment van schrijven nog niet bekend bij het CBS. Daarom is uitgegaan van de cijfers per december 2016. Dit kan ertoe leiden dat een (lichte) vertekening optreedt van het aantal ernstige arbeidsongevallen per 100 duizend banen van werknemers en de trendlijn.

2.2 Bedrijfsgrootte betrokken werkgever

Fig. 3 Ontwikkeling van het aantal slachtoffers van ernstige arbeidsongevallen per 100 duizend banen van werknemers naar grootteklasse van hun werkgever.

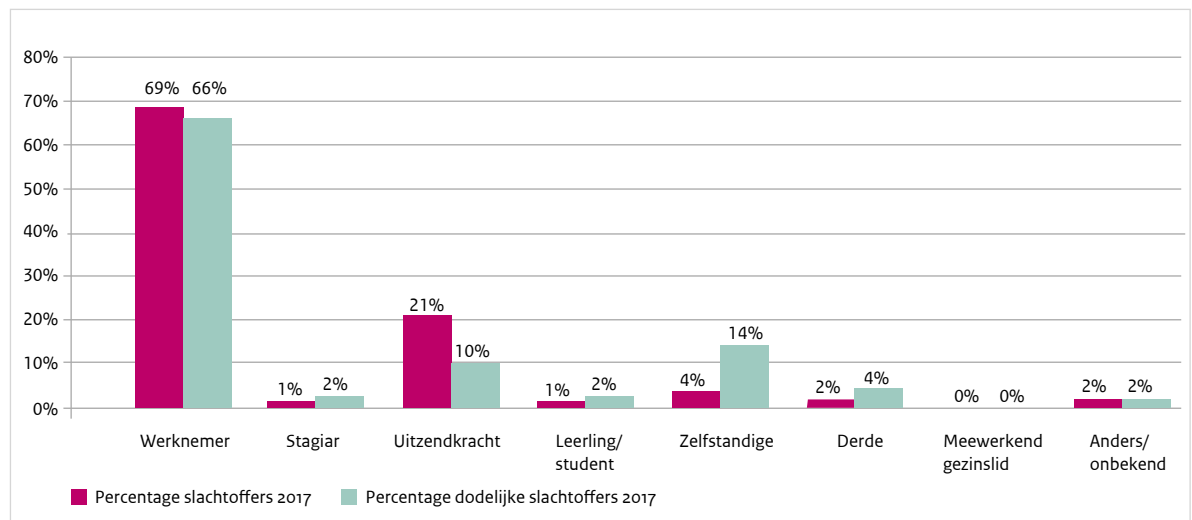
Bron: Inspectie SZW interne registratie van in 2013 tot en met 2017 afgeronde ongevalsonderzoeken (n=11.201) en CBS

Het aantal ernstige arbeidsongevallen bij bedrijven met minder dan 10 werknemers ligt al jaren op (veel) hoger niveau dan bij middelgrote en grote bedrijven. Gemiddeld is het aantal ernstige arbeidsongevallen, berekend over de periode 2013 tot en met 2017, 67 per 100 duizend werknemers van kleine bedrijven en voor middelgrote en grote bedrijven bedraagt dat 47 respectievelijk 11 per 100 duizend werknemers.⁷

⁷ Ibid

2.3 Arbeidsrelatie van slachtoffers

Fig. 4 Arbeidsrelatie van slachtoffers en dodelijke slachtoffers van ernstige arbeidsongevallen in 2017

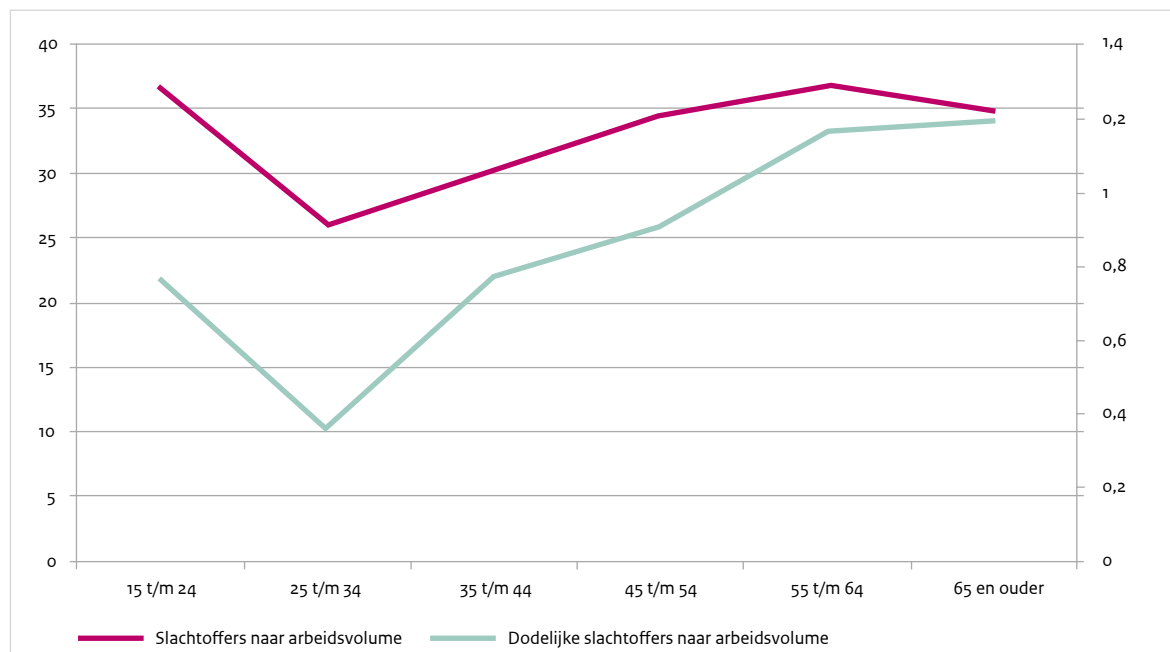
Bron: Inspectie SZW interne registratie van in 2017 afgeronde ongevalsonderzoeken (n=2.337)

Het grootste deel van de slachtoffers (69%) is als werknemer (in vaste of tijdelijke dienst bij de werkgever) aangemerkt. 21% is aangemerkt als uitzendkracht (ingeleende kracht).⁸ Het aandeel van uitzendkrachten als slachtoffer van ernstige arbeidsongevallen is sinds 2012 met 5% toegenomen. In 2017 is voor het eerst meer dan een vijfde van de geregistreerde slachtoffers uitzendkracht. Het aandeel van werknemers is in dezelfde periode met 5% afgenomen. Het aandeel van zelfstandigen in de absolute slachtofferaantallen is constant: 4%. Hierbij moet worden aangetekend dat niet alle ongevallen met zelfstandigen meldingsplichtig zijn op grond van de Arbeidsomstandighedenwet.

⁸ De door de Inspectie gehanteerde definitie van een uitzendkracht is ruimer dan de definitie van het CBS. De Inspectie schaaft ook een deel van de gedetacheerden onder de noemer uitzendkracht. Hierdoor is de kans op een ernstig arbeidsongeval voor uitzendkrachten niet goed te vergelijken met die voor werknemers met een vast (of tijdelijk) dienstverband.

2.4 Leeftijd van slachtoffers

Fig. 5 Leeftijdsverdeling van slachtoffers van ernstige arbeidsongevallen

Bron: Inspectie SZW interne registratie van in 2013 tot en met 2017 afgeronde ongevalsonderzoeken (n=11.201) en CBS

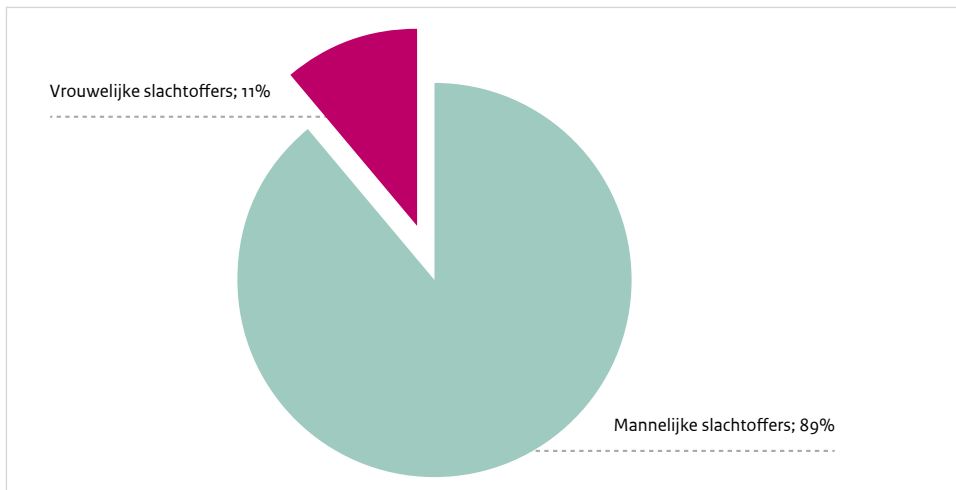
De meeste slachtoffers per 100 duizend arbeidsjaren⁹ vallen binnen de leeftijdscategorie 15-24 jaar en 55-64 jaar (gemiddeld 37 slachtoffers per 100 duizend arbeidsjaren). De leeftijdscategorieën 55-64 jaar en 65 en ouder kennen relatief de meeste dodelijke slachtoffers (gemiddeld 1,2 per 100 duizend arbeidsjaren). De leeftijdscategorie 25-34 kent de minste slachtoffers van arbeidsongevallen per 100 duizend arbeidsjaren (gemiddeld 26).¹⁰

⁹ De ongevalsfrequentie is berekend per 100 duizend arbeidsjaren naar leeftijdscategorie voor alleen de arbeidsongevallen met werknemers, uitzendkrachten en stagiairs. Het gemiddelde is berekend over de jaren 2013 t/m 2017.

¹⁰ Voor meer achtergrond over leeftijd zie Inspectie SZW (2016). Klachten en ongevallen 2015, Een analyse van meldingen van klachten en arbeidsongevallen over de jaren 2011-2014, p. 27-29 van <https://www.inspectieszw.nl/publicaties/rapporten/2016/01/01/klachten-en-ongevallen-2015>

2.5 Geslacht van slachtoffers

Fig. 6 Geslacht van slachtoffers van ernstige arbeidsongevallen in 2017

Bron: Inspectie SZW interne registratie van in 2017 afgeronde ongevalsonderzoeken (n=2.337)

89% van de slachtoffers is man, 11% vrouw. Van de dodelijke slachtoffers was in 2017 zelfs 96% man.¹¹ Deze verhouding is stabiel over de afgelopen vijf jaar. De ongevalsfrequentie op basis van de jaren 2013 tot en met 2017 onderstreept dit beeld. In bijlage tabel I is te zien dat mannen met 49 slachtoffers per 100 duizend banen van werknemers ruim acht keer zoveel kans hebben om slachtoffer te worden van een ernstig arbeidsongeval als vrouwen (6 slachtoffers per 100 duizend banen van werknemers). Deze ongevals-frequentie is niet gecorrigeerd voor de samenstelling van de groep mannen en vrouwen (verschillen in bedrijfstak, beroep, leeftijd, arbeidsverband e.d.). Eerder onderzoek op basis van inspectiegegevens door Berkhout et al. (2014)¹² toont dat het verschil in ongevalsfrequentie tussen mannen en vrouwen na correctie kleiner is.¹³

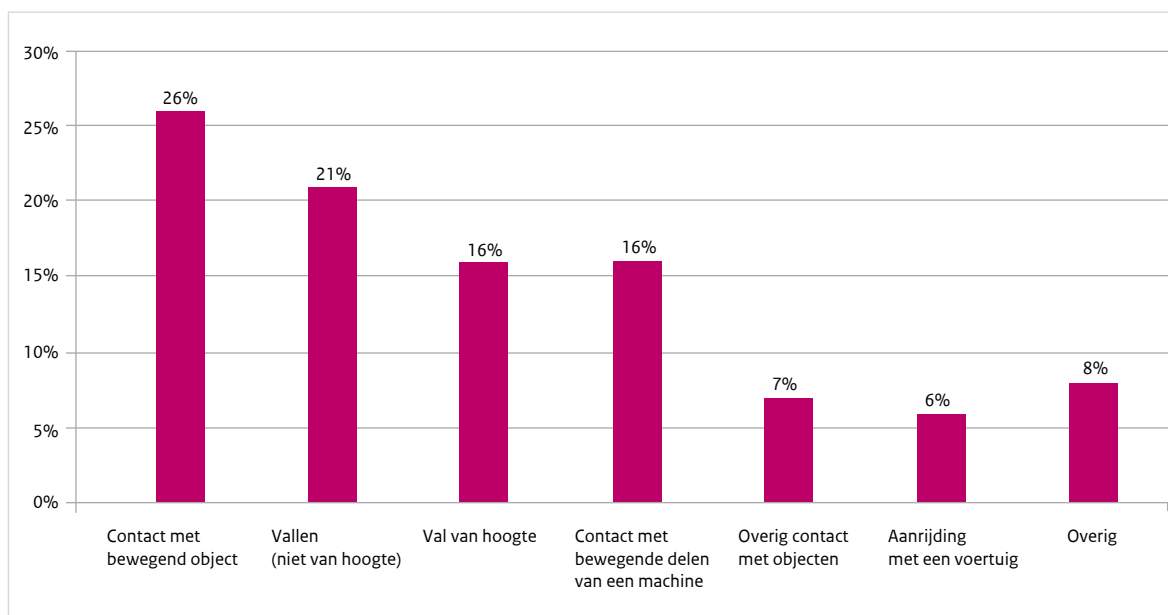
¹¹ Het gaat hier alleen om slachtoffers uit ongevalsonderzoeken die in 2017 zijn afgesloten. Iemand die in 2017 een dodelijk ongeval heeft gehad, maar waarvan de zaak pas in 2018 is afgesloten, wordt dus meegeteld bij de dodelijke ongevallen van 2018. Andersom is het ook mogelijk dat iemand in 2016 is overleden, maar waarvan de zaak pas in 2017 is afgesloten. Die persoon wordt dus wel in de cijfers over 2017 meegeteld.

¹² Berkhout, P.H.G., Damen, M., Ameling, C.B. & Sol, V.M. (2014). Ernstige arbeidsongevallen 1999-2011. Trends en ontwikkelingen (RIVM Rapport 110010002/2014). In opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

¹³ Mannen hadden na correctie nog vier keer zoveel kans op een ernstig arbeidsongeval als vrouwen in plaats van zeven keer zoveel kans.

2.6 Ongevallen naar risico

Fig. 7 Ongevallen naar risico

Bron: Inspectie SZW interne registratie van in 2017 afgeronde ongevalsonderzoeken met aanvullende vragenlijst (n=1.209). Het betreft ongevalsscenario's volgens opgaaf van de betrokken inspecteur.

Evenals voorgaande jaren leiden de risico's 'contact met een bewegend object', 'vallen (niet van hoogte)', 'val van hoogte' en 'contact met de bewegende delen van een machine' tot de meeste ongevallen. Ook nu nemen deze vier risico's zo'n driekwart van alle ongevallen voor hun rekening. In bijlage tabel IV is een nadere uiteenzetting van deze risico's naar ongevalsscenario's weergegeven.

2.7 Bij ongevalsonderzoek geconstateerde overtredingen

Tabel 1 Top 10 van geconstateerde overtredingen bij in 2017 afgeronde ongevalsonderzoeken.

Rangorde	Wetsartikel	Aantal	%
1	Deugdelijkheid arbeidsmiddelen en ongewilde gebeurtenissen (art. 7.4 Arbeidsomstandighedenbesluit)	278	13%
2	Voorkomen gevaar van bewegende voorwerpen, vloeistoffen of gassen (art. 3.17 Arbeidsomstandighedenbesluit)	242	12%
3	Melding ongevallen (art. 9 Arbeidsomstandighedenwet)	218	10%
4	Geschiktheid arbeidsmiddelen (art. 7.3 Arbeidsomstandighedenbesluit)	190	9%
5	Montage, demontage, onderhoud, reparatie en reiniging van arbeidsmiddelen (art. 7.5 Arbeidsomstandighedenbesluit)	180	9%
6	Voorkomen valgevaar (art. 3.16 Arbeidsomstandighedenbesluit)	172	8%
7	Algemene vereisten inrichting arbeidsplaatsen (art. 3.2 Arbeidsomstandighedenbesluit)	160	8%
8	Veiligheidsvoorzieningen i.v.m. bewegende delen van arbeidsmiddelen (art. 7.7 Arbeidsomstandighedenbesluit)	129	6%
9	Specifieke bepalingen betreffende het gebruik van ladders en trappen (art. 7.23a Arbeidsomstandighedenbesluit)	60	3%
10	Voorkomen van gevaar voor derden (art. 10 Arbeidsomstandighedenwet)	59	3%
Totaal		2.095	81%*

Bron: Inspectie SZW interne registratie van in 2017 afgeronde ongevalsonderzoeken (n=2.337)

* In 2017 zijn in totaal 2.337 ongevalsonderzoeken afgerond waarbij 2.095 overtredingen zijn vastgesteld. 81% van die overtredingen had betrekking op een onderwerp uit de top 10.

Onderzoek naar arbeidsongevallen kende in 2017 een handhavingspercentage van 50%. Dat betekent dat bij de helft van de ongevalsonderzoeken een overtreding van de Arbeidsomstandighedenwet is vastgesteld die is gesanctioneerd, bijvoorbeeld middels een boete.

Bij in 2017 afgeronde onderzoeken naar ernstige arbeidsongevallen werd het vaakst een overtreding geconstateerd van artikel 7.4 van het Arbeidsomstandighedenbesluit dat voorschrijft dat een arbeidsmiddel niet alleen van deugdelijk materiaal is gemaakt, maar ook deugdelijk is geconstrueerd en geplaatst op de arbeidsplaats en vervolgens zodanig wordt gebruikt dat ongewilde gebeurtenissen worden voorkomen.

10 procent van de overtredingen heeft betrekking op het niet (tijdig) melden van ernstige arbeidsongevallen of het niet voeren van een registratie van ongevallen die hebben geleid tot een verzuim van meer dan drie dagen. Sinds 2013 kan de boete voor het niet (binnen 24 uur) melden van een meldingsplichtig arbeidsongeval oplopen tot 50.000 euro.

3

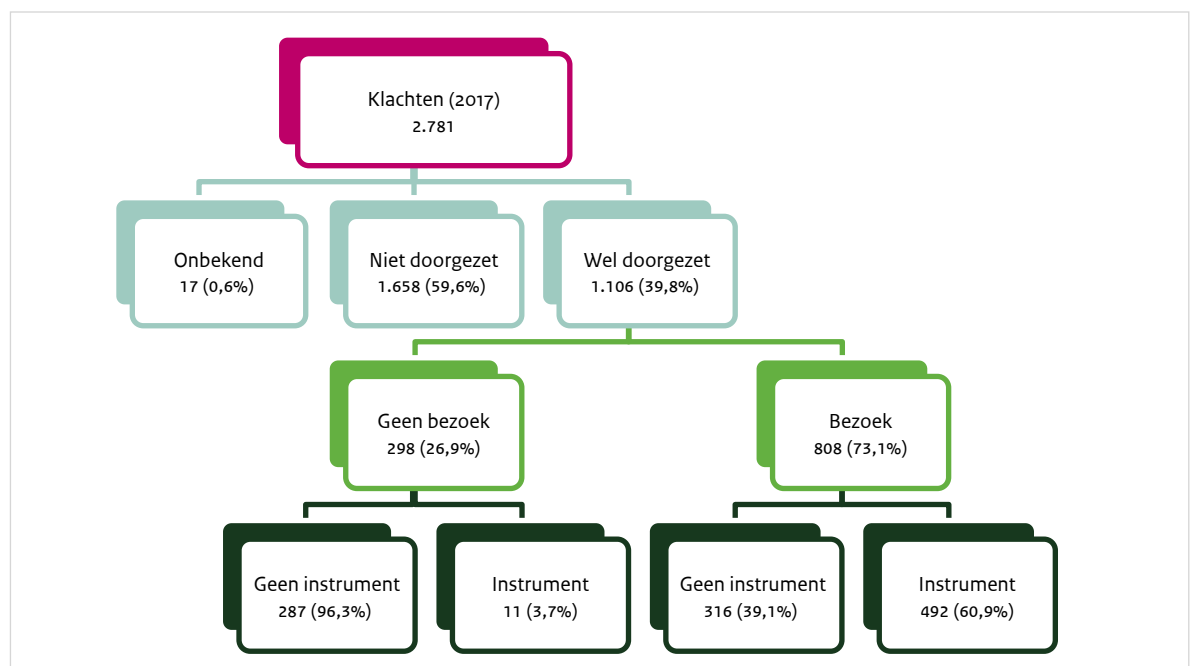
Klachten en signalen

Onder een klacht verstaat de Inspectie een aan haar gericht signaal afkomstig van een melder (dit kunnen o.a. (ex-)werknemers, werkgevers, leden van een ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging en ook vakbonden, andere overheidsinstanties of particulieren zijn) die een sterk vermoeden heeft dat een bedrijf of instelling zich niet aan de wettelijke voorschriften op het terrein van de Arbeidsomstandigheden- of Arbeidstijdenwet houdt.

Indien een melding wordt beschouwd als een klacht kiest de medewerker van de meldkamer op basis van uitgebreide richtlijnen, procedures en beoordelingskaders, en indien nodig, na consultatie van de dienstdoende piket inspecteur, project- of teamleider, de meest geëigende procesgang (direct afdoen, doorverwijzen of doorzetten voor nader onderzoek). Het beleid van de Inspectie is erop gericht dat een klacht of signaal alleen wordt doorgezet voor nader onderzoek door een inspecteur als er vermoedelijk sprake is van een zware overtreding of ernstige misstanden.

In 2017 ontving de Inspectie 2.781 meldingen van klachten of signalen op het gebied van arbeidsomstandigheden in Nederland. 1.106 van die meldingen zijn doorgezet voor nader onderzoek door een inspecteur die in driekwart van die gevallen een bezoek bracht aan de werkgever waarop de melding betrekking had. Bij ruim 60% van deze onderzoeken met bezoek was er voor de inspecteur aanleiding tot de inzet van een handhavingsinstrument.¹⁴

Fig. 8 Schematische weergave procesgang van in 2017 binnengekomen klachten op het terrein van arbeidsomstandigheden

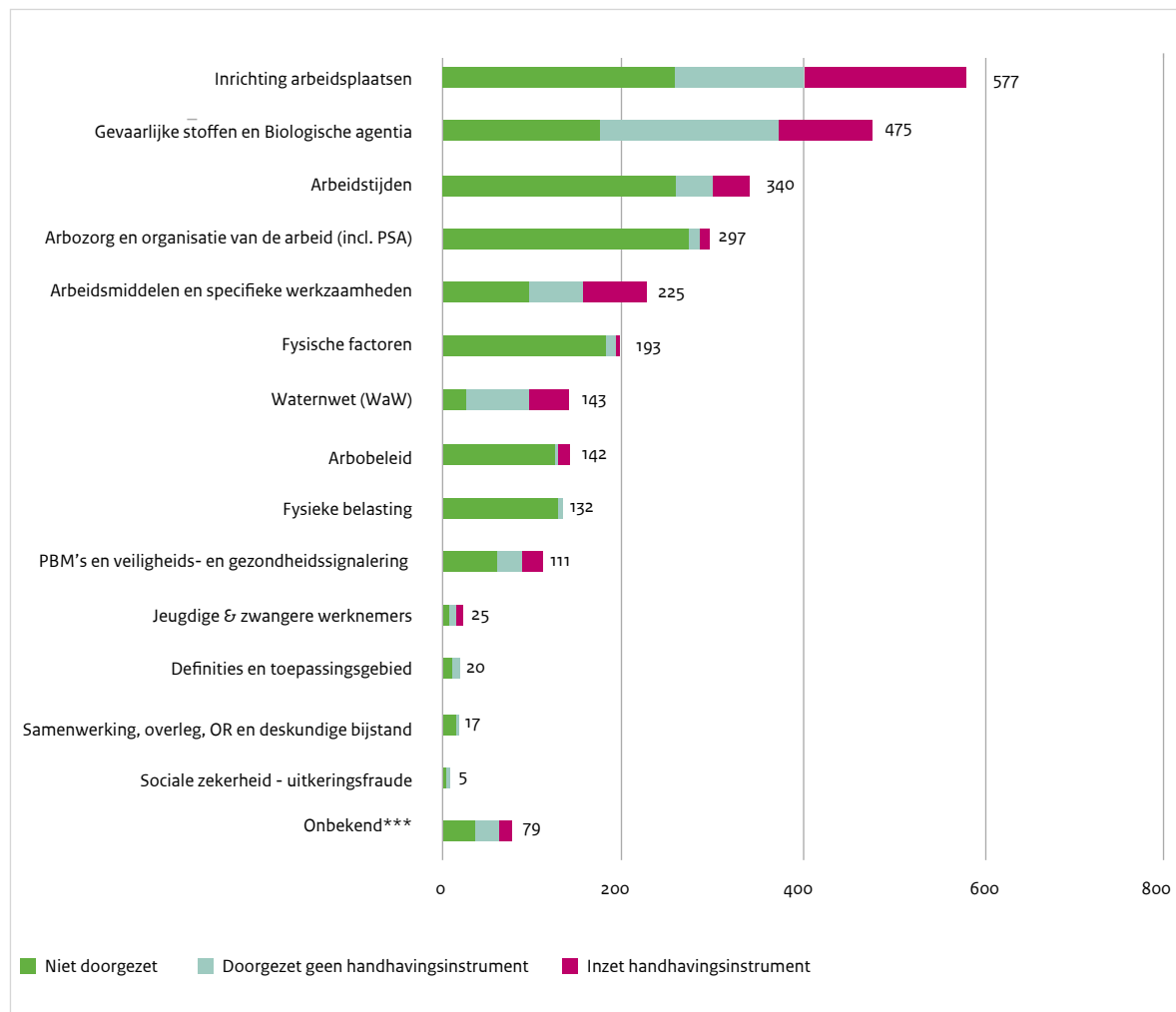

Bron: Inspectie SZW interne registratie van in 2017 ontvangen klachten en signalen over arbeidsomstandigheden

¹⁴ Dit betreft een voorlopig cijfer omdat nog niet alle onderzoeken naar deze klachten en signalen zijn afgesloten.

3.1 Klachten naar onderwerp en afhandeling

Fig. 9 Binnengekomen klachten en signalen arbeidsomstandigheden 2017 naar onderwerp en afhandeling

Bron: Inspectie SZW interne registratie van in 2017 ontvangen klachten en signalen over arbeidsomstandigheden

In 2017 ontving de Inspectie 2.781 meldingen van klachten en signalen op het gebied van arbeidsomstandigheden. De meeste van die meldingen hadden betrekking op de inrichting van de arbeidsplaats, bijvoorbeeld ten aanzien van valgevaar of specifieke eisen aan een bouwplaats. Ook gevaarlijke stoffen - waaronder asbest – en biologische agentia en meldingen over arbeidstijden komen relatief veel voor.

De Inspectie werkt risicogestuurd en richt haar inspectiecapaciteit dus vooral op die klachten en signalen waarbij (vermoedelijk) sprake is van zware overtredingen en misstanden. Dit is met name het geval bij de risico's inrichting van de arbeidsplaats, gevaarlijke stoffen en biologische agentia en arbeidsmiddelen en specifieke werkzaamheden. Om die reden worden meldingen over arbozorg en organisatie van de arbeid, fysische factoren en fysieke belasting in mindere mate doorgezet naar een Inspecteur voor nader onderzoek.

3.2 Afdoening van klachten en signalen naar type melder

Fig. 10 Aantal in 2017 binnengekomen klachten, voor onderzoek doorgezette klachten en klachten waarbij handhavingsinstrumenten zijn ingezet, uitgesplitst naar type melder.

	Ingekomen		Voor onderzoek doorgezet		Inzet instrument	
	Aantal	%	Aantal	%*	Aantal	%**
Totaal	2781	100%	1106	40%	503	45%
Andere overheidsinstantie	110		68	62%	23	34%
Collegadienst met samenwerkingsafspraken	9		6	67%	2	33%
Concurrent	2		0	0%	0	0%
Ex werknemer	169		48	28%	23	48%
Familielid	24		2	8%	1	50%
OR/ Personeelsvertegenwoordiging	9		6	67%	5	83%
Particulier	661		307	46%	132	43%
Vakbond	19		17	89%	9	53%
Warenwet (Waw)-adviseur	2		2	100%	1	50%
Warenwet (Waw)-fabrikant	4		3	75%	1	33%
Warenwet (Waw)-gebruiker	6		3	50%	1	33%
Warenwet (Waw)-importeur	3		2	67%	1	50%
Werkgever	48		33	69%	4	12%
Werknemer	683		160	23%	82	51%
Wettelijk vertegenwoordiger	13		7	54%	4	57%
Onbekend	1019		442	43%	214	48%

Bron: Inspectie SZW interne registratie van in 2017 ontvangen klachten en signalen over arbeidsomstandigheden.

* Percentage van binnengekomen klachten

** Percentage van in onderzoek genomen klachten

Bij de registratie van meldingen wordt het type melder apart vastgelegd. De meeste meldingen van klachten en signalen over arbeidsomstandigheden zijn afkomstig van (ex) werknemers, particulieren en andere overheidsinstanties. 40% van in 2017 ontvangen meldingen werd doorgezet voor nader onderzoek, hetgeen in 45% van die gevallen resulteerde in de inzet van een handhavingsinstrument.¹⁵

De Inspectie is wettelijk verplicht om een klacht of signaal afkomstig van een vakbond of ondernemingsraad (OR) c.q. personeelsvertegenwoordiging (PVT) in onderzoek te nemen. Vijf van de achtentwintig door een vakbond of OR/PVT ingediende klachten zijn niet

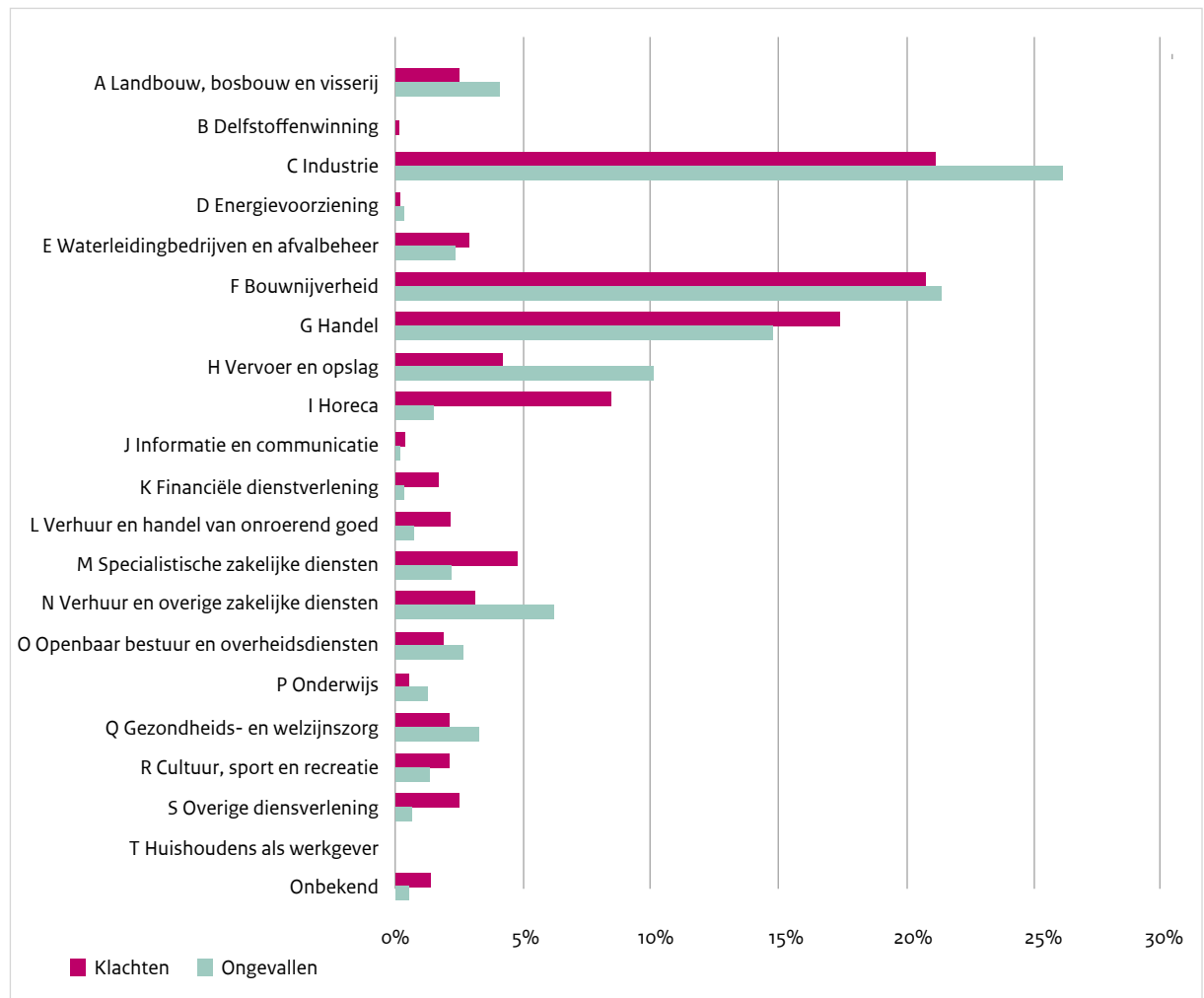
voor onderzoek doorgezet naar een inspecteur. In al deze vijf gevallen is pas na gedegen onderzoek van de meldkamer, en na overleg met de melder, besloten de klacht niet nader te onderzoeken.

De belangrijkste reden om meldingen niet nader te laten onderzoeken door een inspecteur zijn dat geen sprake is van een vermoedelijke (zware) overtreding of dat de kans de overtreding nog aan te treffen te gering is door late melding. Ook bevatten meldingen onjuiste of onvolledige informatie waardoor er onvoldoende aanknopingspunten zijn voor nader onderzoek en worden meldingen weer ingetrokken door de melder.

¹⁵ Op het moment van schrijven zijn 60 zaken nog in behandeling. Het huidige handhavingspercentage van 45% zal daardoor nog iets oplopen. Op basis van in 2017 afgesloten onderzoeken naar klachten en signalen op het gebied van arbeidsomstandigheden is in 51% van de gevallen een handhavingsinstrument ingezet.

3.3 Klachten en ongevallen naar hoofdsectoren

Fig. 11 Percentage klachten en slachtoffers van arbeidsongevallen naar hoofdsectoren (door Inspectie SZW afgehandelde klachten en afgesloten ongevalsonderzoeken, 2017)

Bron: Inspectie SZW interne registratie van in 2017 afgesloten onderzoeken naar arbeidsongevallen en klachten en signalen over arbeidsomstandigheden.

Hierboven zijn de klachten en ongevallen gepresenteerd naar hoofdsectoren. In absolute aantallen vinden de meeste klachten en ongevallen, evenals voorgaande jaren, plaats in de industrie, bouwnijverheid en handel.

De absolute en relatieve ongevals cijfers op hoofdsectorniveau zijn tevens terug te vinden in de bijlagentabellen I en II. Een verfijning naar het aantal ongevallen per tweecijferige Standaard Bedrijfsindeling (SBI) van het CBS voor de jaren 2013 t/m 2017 is te vinden in bijlagentabel III.

3.4 Overtredingen bij onderzochte klachten en signalen

Tabel 2 Top 10 van geconstateerde overtredingen bij onderzochte klachten en signalen (2017)

Rangorde	Wetsartikel	Aantal	%
1	"Voorkomen valgevaar (art. 3.16 Arbeidsomstandighedenbesluit)"	181	14%
2	"geen deugdelijke registratie van arbeids- en rusttijden (art. 4.3 Arbeidstijdenwet)"	142	11%
3	"Arbeidstijden (art. 5.7 Arbeidsomstandighedenwet)"	73	6%
4	"Inventarisatie en evaluatie van risico's (RI&E) (art. 5 Arbeidsomstandighedenwet)"	70	6%
5	"Veiligheidsvoorzieningen i.v.m. bewegende delen van arbeidsmiddelen (art. 7.7 Arbeidsomstandighedenbesluit)"	63	5%
6	"Veilige en ordelijke inrichting arbeidsplaats (art. 3.2 Arbeidsomstandighedenbesluit)"	61	5%
7	"Beoordelen nadere voorschriften m.b.t. blootstelling gevaarlijke stoffen (RI&E) (art. 4.2 Arbeidsomstandighedenbesluit)"	57	5%
8	"(Verbod van) kinderarbeid (art. 3.2 Arbeidstijdenwet)"	42	3%
9	"Keuringen (arbeidsmiddelen) (art. 7.4a Arbeidsomstandighedenbesluit)"	37	3%
10	"Dagelijkse rust <8 uur voor volwassenen (art. 5.3 Arbeidstijdenwet)"	35	3%
Totaal		1264	60%*

Bron: Inspectie SZW interne registratie van in 2017 afgesloten onderzoeken naar klachten en signalen over arbeidsomstandigheden.

* In 2017 zijn 884 klachtonderzoeken afgesloten waarbij 1264 overtredingen zijn vastgesteld. 60% van die overtredingen had betrekking op een onderwerp uit de top 10.

Bij in 2017 afgeronde onderzoeken naar klachten en signalen op het terrein van arbeidsomstandigheden werd het vaakst een overtreding geconstateerd van artikel 3.16 van het Arbeidsomstandighedenbesluit dat voorschrijft dat valgevaar moet worden tegengegaan (14%). Ook overtredingen van de arbeidstijdenwet komen relatief veel naar voren bij de

in 2017 onderzochte klachten en signalen. De werkgever dient het werk zodanig te organiseren dat werknemers voldoende rust krijgen. Hij dient bovendien een deugdelijke registratie te voeren van de arbeids- en rusttijden zodat daarop kan worden toegezien.

4

Bijlagen

Tabel I Slachtoffers van arbeidsongevallen in 2013-2017 (afgesloten zaken) naar verschillende kenmerken

		2013		2014		2015		2016		2017		Totaal		Gemiddeld per jaar*	Banen/ arbeidsvolume**	Gemiddeld per 100.000 banen (arbeidsvolume)***
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%			
Totaal	Totaal	2121	100,0%	2107	100,0%	2165	100,0%	2459	100,0%	2349	100,0%	11201	100,0%	2240	7.978.000	28
Geslacht	M	1861	87,7%	1812	86,0%	1899	87,7%	2066	84,0%	2082	88,6%	9720	86,6%	1944	3.977.800	49
	V	162	7,6%	236	11,2%	213	9,8%	275	11,2%	252	10,7%	1138	10,7%	228	3.682.200	6
	Onbekend	98	4,6%	59	2,8%	53	2,4%	118	4,8%	15	,6%	343	2,7%	69	-	-
Arbeidsverband	werknemer	1555	73,3%	1501	71,2%	1513	69,9%	1710	69,5%+	1615	68,8%	7894	69,8%	1579		
	stagiair	25	1,2%	28	1,3%	28	1,3%	25	1,0%	24	1,0%	130	1,2%	26		
	uitzendkracht	327	15,4%	351	16,7%	391	18,1%	450	18,3%	492	20,9%	2011	18,5%	402		
	leerling/student	35	1,7%	30	1,4%	30	1,4%	36	1,5%	31	1,3%	162	1,4%	32		
	zelfstandige	86	4,1%	88	4,2%	89	4,1%	104	4,2%	90	3,8%	457	4,1%	91		
	derde	32	1,5%	34	1,6%	30	1,4%	53	2,2%	38	1,6%	187	1,7%	37		
	meewerkend gezinslid	6	0,3%	5	,2%	8	,4%	6	,2%	4	,2%	29	0,3%	6		
	anders/onbekend	55	2,6%	70	3,3%	76	3,5%	75	3,1%	55	2,3%	331	3,0%	66		
Boeterapport	nee	900	42,4%	828	39,3%	922	42,6%	1150	46,8%	1163	49,5%	4963	44,7%	993		
	ja	1221	57,6%	1279	60,7%	1243	57,4%	1309	53,2%	1186	50,5%	6238	55,3%	1248		
Overtredingen	nee	733	34,6%	688	32,7%	765	35,3%	937	38,1%	946	40,3%	4069	36,7%	814		
	ja	1388	65,4%	1419	67,3%	1400	64,7%	1522	61,9%	1403	59,7%	7132	63,3%	1426		
Leeftijd***	1 tm 14	0	0,0%	8	,4%	7	,3%	10	,4%	5	,2%	30	0,3%	6	2.000	-
	15 tm 24	278	13,1%	274	13,0%	244	11,3%	323	13,1%	308	13,1%	1427	12,7%	285	678.000	37
	25 tm 34	353	16,6%	338	16,0%	384	17,7%	478	19,4%	403	17,2%	1956	17,7%	391	1.370.000	26
	35 tm 44	425	20,0%	412	19,6%	423	19,5%	418	17,0%	417	17,8%	2095	18,4%	419	1.287.000	30
	45 tm 54	540	25,5%	529	25,1%	531	24,5%	580	23,6%	628	26,7%	2808	25,0%	562	1.488.000	35
	55 tm 64	335	15,8%	380	18,0%	413	19,1%	453	18,4%	442	18,8%	2023	18,6%	405	1.009.000	37
	65 en ouder	32	1,5%	34	1,6%	35	1,6%	55	2,2%	43	1,8%	199	1,8%	40	67.000	35
	onbekend	158	7,4%	132	6,3%	128	5,9%	142	5,8%	103	4,4%	663	5,6%	133	-	-
Hoofdsector	A Landbouw, bosbouw en visserij	63	3,0%	99	4,7%	65	3,0%	94	3,8%	95	4,0%	416	3,9%	83	97.500	85
	B Delfstoffenwinning	2	0,1%	4	,2%	1	,0%	3	,1%	3	,1%	13	0,1%	3	9.700	27
	C Industrie	624	29,4%	573	27,2%	583	26,9%	635	25,8%	615	26,2%	3030	26,5%	606	740.800	82
	D Energievoorziening	16	0,8%	5	,2%	6	,3%	6	,2%	9	,4%	42	0,3%	8	26.600	32
	E Waterleiding-bedrijven en afvalbeheer	57	2,7%	48	2,3%	59	2,7%	54	2,2%	54	2,3%	272	2,4%	54	32.800	166
	F Bouwnijverheid	433	20,4%	390	18,5%	424	19,6%	470	19,1%	503	21,4%	2220	19,7%	444	300.200	148
	G Handel	247	11,6%	281	13,3%	295	13,6%	324	13,2%	347	14,8%	1494	13,7%	299	1.339.000	22
	H Vervoer en opslag	209	9,9%	200	9,5%	209	9,7%	261	10,6%	237	10,1%	1116	10,0%	223	365.200	61
	I Horeca	17	0,8%	26	1,2%	31	1,4%	49	2,0%	35	1,5%	158	1,6%	32	389.200	8
	J Informatie en communicatie	2	0,1%	6	,3%	8	,4%	7	,3%	2	,1%	25	0,3%	5	253.400	2
	K Financiële dienstverlening	22	1,0%	31	1,5%	41	1,9%	42	1,7%	8	,3%	144	1,3%	29	276.900	10

	2013		2014		2015		2016		2017		Totaal		Gemiddeld per jaar*	Banen/ arbeidsvolume**	Gemiddeld per 100.000 banen (arbeidsvolume)***
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%			
L Verhuur en handel van onroerend goed	11	0,5%	15	,7%	14	,6%	13	,5%	16	,7%	69	0,6%	14	65.700	21
M Specialistische zakelijke diensten	76	3,6%	78	3,7%	69	3,2%	84	3,4%	51	2,2%	358	3,1%	72	491.700	15
N Verhuur en overige zakelijke diensten	107	5,0%	120	5,7%	140	6,5%	120	4,9%	145	6,2%	632	5,8%	126	1.006.000	13
O Openbaar bestuur en overheidsdiensten	85	4,0%	51	2,4%	59	2,7%	96	3,9%	62	2,6%	353	3,0%	71	502.400	14
P Onderwijs	38	1,8%	43	2,0%	41	1,9%	49	2,0%	29	1,2%	200	1,8%	40	519.300	8
Q Gezondheids- en welzijnszorg	65	3,1%	90	4,3%	82	3,8%	87	3,5%	77	3,3%	401	3,7%	80	1.300.000	6
R Cultuur, sport en recreatie	24	1,1%	23	1,1%	20	,9%	35	1,4%	33	1,4%	135	1,2%	27	130.500	21
S Overige dienstverlening	13	0,6%	20	,9%	15	,7%	17	,7%	15	,6%	80	0,7%	16	130.900	12
T Huishoudens als werkgever	1	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	,0%	1	0,0%	0	-	-
Onbekend	9	0,4%	4	,2%	3	,1%	13	,5%	13	,6%	42	0,4%	8	-	-

De aantallen slachtoffers zijn gebaseerd op een bewerking van gegevens uit het administratieve systeem van de Inspectie SZW. In hoofdstuk 2 is de definitie toegelicht.

* Het gemiddelde per jaar is berekend over de periode 2013-2017.

** Voor sectoren zijn aantallen banen van werknemers per december 2016 (voorlopige cijfers) gebruikt. Voor leeftijd is het arbeidsvolume van werknemers in 2016 gebruikt. Deze gegevens zijn afkomstig van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

*** Het gemiddeld aantal arbeidsongevallen per 100 duizend banen (arbeidsvolume) naar leeftijdscategorie is alleen gebaseerd op ongevallen met werknemers, uitzendkrachten en stagiairs.

Tabel II Slachtoffers van DODELIJKE arbeidsongevallen in 2013-2017 (afgesloten zaken) naar verschillende kenmerken

		2013		2014		2015		2016		2017		Totaal		Gemiddeld per jaar*	Banen/ arbeidsvolume**	Gemiddeld per 100.000 banen (arbeidsvolume)***
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%			
Totaal	Totaal	74	100,0%	60	100,0%	51	100,0%	70	100,0%	50	100,0%	305	100,0%	61	7.978.000	0,8
Geslacht	M	73	98,6%	60	100,0%	49	96,1%	63	90,0%	48	96,0%	293	95,2%	59	3.977.800	1,5
	V	1	1,4%	0	0,0%	2	3,9%	6	8,6%	2	4,0%	11	4,3%	2	3.682.200	0,1
	X	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	1,4%	0	0,0%	1	0,4%	0	-	-
Arbeidsverband	werknemer	51	68,9%	35	58,3%	33	64,7%	52	74,3%	33	66,0%	204	66,2%	41		
	stagiair	1	1,4%	0	0,0%	1	2,0%	1	1,4%	1	2,0%	4	1,3%	1		
	uitzendkracht	6	8,1%	12	20,0%	3	5,9%	5	7,1%	5	10,0%	31	10,8%	6		
	leerling/student	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	2,0%	1	0,4%	0		
	zelfstandige	9	12,2%	7	11,7%	6	11,8%	5	7,1%	7	14,0%	34	10,8%	7		
	derde	6	8,1%	4	6,7%	5	9,8%	5	7,1%	2	4,0%	22	6,9%	4		
	meewerkend gezinslid	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	1,4%	0	0,0%	1	0,4%	0		
	anders/onbekend	1	1,4%	2	3,3%	3	5,9%	1	1,4%	1	2,0%	8	3,0%	2		
Boeterapport	nee	37	50,0%	31	51,7%	26	51,0%	39	55,7%	31	62,0%	164	55,0%	33		
	ja	37	50,0%	29	48,3%	25	49,0%	31	44,3%	19	38,0%	141	45,0%	28		
Overtredingen	nee	19	25,7%	18	30,0%	13	25,5%	25	35,7%	18	36,0%	93	32,0%	19		
	ja	55	74,3%	42	70,0%	38	74,5%	45	64,3%	32	64,0%	212	68,0%	42		
Leeftijd***	1 tm 14	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	1,4%	0	0,0%	1	0,4%	0	2.000	-
	15 tm 24	7	9,5%	2	3,3%	5	9,8%	9	12,9%	7	14,0%	30	10,0%	6	678.000	0,8
	25 tm 34	9	12,2%	5	8,3%	4	7,8%	7	10,0%	3	6,0%	28	8,2%	6	1.370.000	0,4
	35 tm 44	18	24,3%	19	31,7%	4	7,8%	12	17,1%	10	20,0%	63	19,5%	13	1.287.000	0,8
	45 tm 54	18	24,3%	15	25,0%	20	39,2%	18	25,7%	16	32,0%	87	29,9%	17	1.488.000	0,9
	55 tm 64	14	18,9%	11	18,3%	12	23,5%	18	25,7%	13	26,0%	68	23,4%	14	1.009.000	1,2
	65 en ouder	3	4,1%	5	8,3%	3	5,9%	5	7,1%	1	2,0%	17	6,1%	3	67.000	1,2
	onbekend	5	6,8%	3	5,0%	3	5,9%	0	0,0%	0	0,0%	11	2,6%	2	-	-
Hoofdsector	A Landbouw, bosbouw en visserij	4	5,4%	8	13,3%	5	9,8%	6	8,6%	4	8,0%	27	10,0%	5	97.500	5,5
	B Delfstoffenwinning	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	1,4%	0	0,0%	1	0,4%	0	9.700	2,1
	C Industrie	13	17,6%	11	18,3%	6	11,8%	13	18,6%	5	10,0%	48	15,2%	10	740.800	1,3
	D Energievoorziening	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	26.600	0,0
	E Waterleiding-bedrijven en afvalbeheer	5	6,8%	0	0,0%	3	5,9%	1	1,4%	2	4,0%	11	2,6%	2	32.800	6,7
	F Bouwnijverheid	25	33,8%	20	33,3%	9	17,6%	16	22,9%	20	40,0%	90	28,1%	18	300.200	6,0
	G Handel	4	5,4%	3	5,0%	8	15,7%	4	5,7%	3	6,0%	22	7,8%	4	1.339.000	0,3
	H Vervoer en opslag	10	13,5%	14	23,3%	5	9,8%	14	20,0%	6	12,0%	49	16,9%	10	365.200	2,7
	I Horeca	1	1,4%	0	0,0%	1	2,0%	0	0,0%	0	0,0%	2	0,4%	0	389.200	0,1
	K Financiële dienstverlening	1	1,4%	0	0,0%	2	3,9%	1	1,4%	0	0,0%	4	1,3%	1	276.900	0,3
	L Verhuur en handel van onroerend goed	0	0,0%	0	0,0%	1	2,0%	0	0,0%	1	2,0%	2	0,9%	0	65.700	0,6

	2013		2014		2015		2016		2017		Totaal		Gemiddeld per jaar*	Banen/ arbeidsvolume**	Gemiddeld per 100.000 banen (arbeidsvolume)***
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%			
M Specialistische zakelijke diensten	2	2,7%	2	3,3%	3	5,9%	6	8,6%	0	0,0%	13	4,8%	3	491.700	0,5
N Verhuur en overige zakelijke diensten	2	2,7%	1	1,7%	2	3,9%	2	2,9%	2	4,0%	9	3,0%	2	1.006.000	0,2
O Openbaar bestuur en overheidsdiensten	1	1,4%	1	1,7%	4	7,8%	0	0,0%	3	6,0%	9	3,5%	2	502.400	0,4
P Onderwijs	1	1,4%	0	0,0%	0	0,0%	2	2,9%	1	2,0%	4	1,3%	1	519.300	0,2
Q Gezondheids- en welzijnszorg	2	2,7%	0	0,0%	0	0,0%	2	2,9%	1	2,0%	5	1,3%	1	1.300.000	0,1
R Cultuur, sport en recreatie	2	2,7%	0	0,0%	2	3,9%	0	0,0%	1	2,0%	5	1,3%	1	130.500	0,8
S Overige dienstverlening	1	1,4%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	0,0%	0	130.900	0,2
Onbekend	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	2	2,9%	1	2,0%	3	1,3%	1	-	-

De aantallen slachtoffers zijn gebaseerd op een bewerking van gegevens uit het administratieve systeem van de Inspectie SZW. In hoofdstuk 2 is de definitie toegelicht.

* Het gemiddelde per jaar is berekend over de periode 2013-2017.

** Voor sectoren zijn aantallen banen van werknemers per december 2016 (voorlopige cijfers) gebruikt. Voor leeftijd is het arbeidsvolume van werknemers in 2016 gebruikt. Deze gegevens zijn afkomstig van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

*** Het gemiddeld aantal arbeidsongevallen per 100 duizend banen (arbeidsvolume) naar leeftijdscategorie is alleen gebaseerd op ongevallen met werknemers, uitzendkrachten en stagiairs.

Tabel III Slachtoffers van arbeidsongevallen in 2010-2017 (afgesloten zaken) naar tweecijferige sbi code

Sector (2 cijferige SBI)	2013			2014			2015			2016			2017		
	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen
Totaal	2121	7701	28	2107	7735,2	27	2165	7846,1	28	2459	7978,4	31	2350	7978,4	29
01 Landbouw, jacht en dienstverlening voor de landbouw en jacht	61	94,5	65	96	93,3	103	65	93	70	91	94,7	96	93	94,7	98
02 Bosbouw, exploitatie van bossen en dienstverlening voor de bosbouw	1	1,4	71	1	1,5	67	0	1,5	0	1	1,5	67	2	1,5	133
03 Visserij en kweken van vis en schaaldieren	1	1,6	63	2	1,5	133	0	1,4	0	2	1,4	143	0	1,4	0
06 Winning van aardolie en aardgas	1	3,6	28	0	3,9	0	0	3,9	0	0	3,4	0	0	3,4	0
08 Winning van delfstoffen (geen olie en gas)	1	2	50	4	1,9	211	1	1,9	53	3	1,8	167	1	1,8	56
09 Dienstverlening voor de winning van delfstoffen	0	5	0	0	5,6	0	0	5,2	0	0	4,5	0	2	4,5	44
10 Vervaardiging van voedingsmiddelen	122	114,7	106	112	116,2	96	120	117,2	102	124	119,7	104	115	119,7	96
11 Vervaardiging van dranken	3	6,3	48	8	6,4	125	3	6,5	46	1	6,7	15	3	6,7	45
12 Vervaardiging van tabaksproducten	0	2,9	0	2	2,4	83	0	1,3	0	1	1,3	77	1	1,3	77
13 Vervaardiging van textiel	6	10,6	57	6	10,6	57	11	10,7	103	10	10,2	98	9	10,2	88
14 Vervaardiging van kleding	0	2,9	0	0	2,1	0	0	1,9	0	1	1,8	56	1	1,8	56
15 Vervaardiging van leer, lederwaren en schoenen	3	1,5	200	0	1,5	0	2	1,6	125	0	1,6	0	1	1,6	63
16 Primaire houtbewerking en vervaardiging van artikelen van hout, kurk,	22	11,4	193	25	11,3	221	28	11,8	237	35	12,2	287	17	12,2	139
17 Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren	26	17,5	149	18	17,1	105	12	17,2	70	19	17,1	111	22	17,1	129
18 Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	9	22,9	39	4	20,7	19	4	19,5	21	6	19,4	31	4	19,4	21
19 Vervaardiging van cokesovenproducten en aardolieverwerking	4	5,3	75	4	5,5	73	3	5,4	56	1	5,4	19	2	5,4	37
20 Vervaardiging van chemische producten	17	44,4	38	24	43,6	55	26	43,8	59	28	44	64	22	44	50
Sector (2 cijferige SBI)	2013			2014			2015			2016			2017		
21 Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	5	12,2	41	1	12,4	8	3	12,7	24	1	12,9	8	2	12,9	16
22 Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	29	29,4	99	29	29,8	97	26	30,7	85	39	31,6	123	22	31,6	70
23 Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten	42	21,6	194	34	20,2	168	38	19,8	192	30	20	150	42	20	210
24 Vervaardiging van metalen in primaire vorm	41	19,7	208	21	19,4	108	24	19,5	123	24	19,5	123	24	19,5	123
25 Vervaardiging van producten van metaal (geen machines en apparaten)	130	81,2	160	118	82	144	126	82,8	152	112	84,9	132	128	84,9	151
26 Vervaardiging van computers en van elektronische en optische apparatuur	9	26	35	5	26,2	19	9	25,6	35	7	24,5	29	4	24,5	16
27 Vervaardiging van elektrische apparatuur	7	20,4	34	11	19,5	56	8	19,4	41	8	21,2	38	11	21,2	52
28 Vervaardiging van overige machines en apparaten	68	78,6	87	40	80,1	50	47	80,5	58	63	81,1	78	45	81,1	55
29 Vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers	6	17,7	34	14	19,1	73	17	20,4	83	32	21,2	151	22	21,2	104
30 Vervaardiging van overige transportmiddelen	11	17,4	63	20	17,6	114	10	17,1	58	18	16,7	108	15	16,7	90
31 Vervaardiging van meubels	11	16,6	66	10	16,5	61	12	16,6	72	15	17,2	87	15	17,2	87
32 Vervaardiging van overige goederen	18	117,8	15	24	119,2	20	22	112,3	20	23	109	21	27	109	25
33 Reparatie en installatie van machines en apparaten	35	40,2	87	43	40,3	107	32	41,2	78	37	41,3	90	61	41,3	148

Sector (2 cijferige SBI)	2013			2014			2015			2016			2017		
	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen
35 Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom	16	26,7	60	5	26	19	6	27	22	6	26,6	23	9	26,6	34
36 Winning en distributie van water	2	5,2	38	1	5,3	19	4	5,3	75	0	5,3	0	1	5,3	19
37 Afvalwaterinzameling en -behandeling	1	3,9	26	3	3,8	79	3	3,9	77	1	3,8	26	6	3,8	158
38 Afvalinzameling en -behandeling; voorbereiding tot recycling	46	21,3	216	36	22	164	44	21,5	205	40	22	182	37	22	168
39 Sanering en overig afvalbeheer	8	1,5	533	8	1,7	471	8	1,6	500	13	1,7	765	10	1,7	588
41 Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw en projectontwikkeling	139	83,4	167	140	78,8	178	162	78,3	207	176	82	215	192	82	234
42 Grond-, water- en wegenbouw (geen grondverzet)	45	54,8	82	48	53,2	90	54	50,4	107	51	48,8	105	58	48,8	119
43 Gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	249	175,4	142	202	170,2	119	208	168,1	124	243	169,4	143	253	169,4	149
45 Handel in en reparatie van auto's, motorfietsen en aanhangers	36	113,3	32	33	110,1	30	43	110,1	39	53	113,3	47	41	113,3	36
46 Groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's en motorfietsen)	171	461,7	37	207	458	45	196	466,9	42	205	476,5	43	223	476,5	47
47 Detailhandel (niet in auto's)	40	715,8	6	41	735,9	6	56	745,3	8	66	749,3	9	83	749,3	11
49 Vervoer over land	91	173,3	53	92	170,8	54	112	172,1	65	133	175	76	136	175	78
50 Vervoer over water	15	16,2	93	11	16	69	9	15,8	57	15	15,4	97	9	15,4	58
51 Luchtvaart	5	24,8	20	4	24,7	16	3	24,8	12	8	onb.	onb.	3	onb.	onb.
52 Opslag en dienstverlening voor vervoer	89	81,9	109	89	83,7	106	82	86,5	95	101	89,2	113	82	89,2	92
53 Post en koeriers	9	72,4	12	4	69,1	6	3	64,2	5	4	onb.	onb.	7	onb.	onb.
55 Logiesverstrekking	2	66	3	6	67,7	9	6	70,7	8	10	74,4	13	7	74,4	9
56 Eet- en drinkgelegenheden	15	274	5	20	287,1	7	25	299,8	8	39	314,9	12	28	314,9	9
58 Uitgeverijen	0	28,7	0	0	26,5	0	1	26	4	0	24,9	0	1	24,9	4
59 Productie en distributie van films en televisieprogramma's; maken en	1	12	8	2	12,1	17	1	12,3	8	0	13,2	0	0	13,2	0
60 Verzorgen en uitzenden van radio- en televisieprogramma's	0	8	0	2	8	25	0	7,6	0	0	7,7	0	0	7,7	0
61 Telecommunicatie	0	31,3	0	1	31	3	1	29,8	3	1	31,1	3	0	31,1	0
62 Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie	1	134,8	1	1	144,1	1	5	153,9	3	5	162	3	1	162	1
63 Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	0	13,2	0	0	14,7	0	0	12,9	0	1	14,5	7	0	14,5	0
64 Financiële instellingen (geen verzekeringen en pensioenfondsen)	19	131,9	14	29	125,9	23	40	166,9	24	38	162,4	23	5	162,4	3
65 Verzekeringen en pensioenfondsen (geen verplichte sociale verzekering)	0	69,6	0	2	66,3	3	0	64,5	0	0	63,5	0	1	63,5	2
66 Overige financiële dienstverlening	3	49,1	6	0	50,4	0	1	51,5	2	4	51	8	2	51	4
68 Verhuur van en handel in onroerend goed	11	67,1	16	15	66,4	23	14	64,6	22	13	65,7	20	16	65,7	24
69 Rechtskundige dienstverlening, accountancy, belastingadvies en adm	3	123,4	2	9	121,8	7	4	119,4	3	6	121,3	5	2	121,3	2
70 Holdings (geen financiële), conerndiensten binnen eigen concern en ma	21	148,8	14	19	153,1	12	18	142,7	13	19	148,5	13	1	148,5	1
71 Architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies; keuring en co	40	103,2	39	37	104,7	35	31	103,1	30	37	105,5	35	26	105,5	25
72 Speur- en ontwikkelingswerk	6	34,2	18	3	34,3	9	5	36,4	14	12	37,4	32	7	37,4	19

Sector (2 cijferige SBI)	2013			2014			2015			2016			2017		
	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen	Totaal aantal slachtoffers	Aantal banen (x 1.000)*	Aantal per 100.000 banen
73 Reclame en marktonderzoek	5	42,4	12	5	43,8	11	5	43,9	11	3	43,6	7	6	43,6	14
74 Industrieel ontwerp en vormgeving, fotografie, vertaling en overige co	1	25,1	4	5	26,3	19	4	24,8	16	4	27,3	15	6	27,3	22
75 Veterinaire dienstverlening	0	7,3	0	0	7,4	0	2	7,7	26	3	8,1	37	3	8,1	37
77 Verhuur en lease van auto's, consumenten-artikelen, machines en overige	10	28,8	35	14	27,8	50	35	29,5	119	18	30,4	59	26	30,4	86
78 Arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus en personeelsbeheer	23	558	4	15	603,4	2	17	676,9	3	21	722,5	3	22	722,5	3
79 Reisbemiddeling, reisorganisatie, toeristische informatie en reserveri	2	18,5	11	1	19,1	5	2	19,8	10	0	20,5	0	1	20,5	5
80 Beveiliging en opsporing	3	33	9	6	31,8	19	9	31,7	28	2	31,3	6	3	31,3	10
81 Facility management, reiniging en landschapsverzorging	55	154,9	36	73	157,3	46	67	157,6	43	66	159,8	41	71	159,8	44
82 Overige zakelijke dienstverlening	14	37,5	37	11	38,3	29	10	41,3	24	13	41,7	31	22	41,7	53
84 Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringe	85	511,7	17	51	508,7	10	59	504,1	12	96	502,4	19	62	502,4	12
85 Onderwijs	38	507,3	7	43	510,4	8	41	512	8	49	519,3	9	29	519,3	6
86 Gezondheidszorg	35	534,5	7	28	536,8	5	39	536,3	7	38	537	7	31	537	6
87 Verpleging, verzorging en begeleiding met overnachting	18	471	4	40	466,3	9	29	464,8	6	26	464,7	6	36	464,7	8
88 Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting	12	334,1	4	22	307,7	7	14	291,5	5	23	298,7	8	10	298,7	3
90 Kunst	5	23,4	21	4	24,6	16	3	23,7	13	11	24	46	8	24	33
91 Culturele uitleencentra, openbare archieven, musea, dieren- en planten	5	22	23	7	21,9	32	7	21,7	32	9	22,5	40	7	22,5	31
92 Loterijen en kansspelen	0	7,8	0	1	7,5	13	1	7,6	13	0	7,9	0	3	7,9	38
93 Sport en recreatie	14	73,9	19	11	75,5	15	9	75	12	15	76,1	20	15	76,1	20
94 Levensbeschouwelijke en politieke organisaties, belangen- en ideële or	5	72,5	7	11	66,7	16	7	66,6	11	10	66,3	15	9	66,3	14
95 Reparatie van computers en consumenten-artikelen	2	5,2	38	1	5	20	0	5,3	0	0	5,3	0	1	5,3	19
96 Wellness en overige dienstverlening; uitvaartbranche	6	58,2	10	8	57,8	14	8	58	14	7	59,2	12	5	59,2	8
97 Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	1	-	n.v.t.	0	-	n.v.t.	0	-	n.v.t.	0	-	n.v.t.	0	-	n.v.t.
Onbekend	9	-	n.v.t.	4	-	n.v.t.	3	-	n.v.t.	13	-	n.v.t.	14	-	n.v.t.

*Aantal banen betreft banen van werknemers per december van het betreffende jaar. Voor 2017 is het aantal banen van werknemers op het moment van schrijven nog niet bekend, daarom is het aantal banen van werknemers per december 2016 gebruikt. Mogelijk leidt dit tot een kleine vertekening. De baangegevens zijn afkomstig van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Tabel IV Ongevallen naar risico en ongevalsscenario (afgesloten onderzoeken met ingevulde vragenlijst 2017, n=1.209)

Risico verbijzonderd naar ongevalsscenario	n	%	%
Onveiligheid op de werkplek/onbedoeld fysiek contact met een object/overig contact met een object/contact met bewegend object	315	26%	
Contact met vallende objecten-niet van kranen	112		9%
Beknelling tussen machine en een ander object	63		5%
Contact met wegvliegende voorwerpen	31		3%
Contact met vallende objecten van kranen	35		3%
Contact met object dat wordt gedragen/gebruikt	16		1%
Contact met hangende en/of zwaaiende objecten	26		2%
Geraakt door rollende of glijdende objecten	32		3%
Onveiligheid op de werkplek/onbedoeld fysiek contact met een object/val van hoogte	191	16%	
Val van dak, vloer of platform	68		6%
Val van steiger	27		2%
Val van een stilstaand voertuig	34		3%
Val van een bewegend platform	10		1%
Val van hoogte door een gat in de grond	21		2%
Val van hoogte – overig	31		3%
Onveiligheid op de werkplek/onbedoeld fysiek contact met een object/overig contact met een object/contact met bewegende delen van een machine			
Contact met bewegende delen van een machine	195	16%	
Onveiligheid op de werkplek/onbedoeld fysiek contact met een object/overig contact met een object/vallen (niet van hoogte)	248	21%	
Val van ladder of trapje	104		9%
Val op gelijke hoogte	101		8%
In/op bewegend voertuig met verlies van controle	22		2%
Vallen van trap of helling	21		2%
Onveiligheid op de werkplek/onbedoeld fysiek contact met een object/overig contact met een object/overig contact met objecten	86	7%	
Contact met handgereedschap	56		5%
Tegen iets aanstoten	26		2%
Bedolven onder een massa	2		0%
Contact met heet/koud oppervlak of open vlammen	2		0%
Onveiligheid op de werkplek/onbedoeld fysiek contact met een object/aanrijdgevaar			
Aanrijding door een voertuig	73	6%	
Onveiligheid op de werkplek/elektrocutie			
Contact met elektriciteit	12	1%	
Onveiligheid op de werkplek/explosie of brand	6	0%	
Explosie	1		0%
Brand	5		0%
Onveiligheid op de werkplek/onbedoeld fysiek contact met een dier			0%
Fysiek contact met een dier	5	0%	0%
Gezondheidsschade door blootstelling aan gevaarlijke stoffen/overige gevaarlijke stoffen	30	2%	
Uitstroming gevaarlijke stof uit open vat/omhulsel	10		1%
Contact met gevaarlijke stof zonder uitstroming	9		1%
Contact met gevaarlijke stof door uitstroming uit normaal gesproken gesloten vat/insluitsysteem	11		1%

Risico verbijzonderd naar ongevalsscenario	n	%	%
Psychosociale en cognitieve overbelasting/ongewenst gedrag/agressie en intimidatie			
Slachtoffer van menselijke agressie	16	1%	
Fysieke overbelasting/dynamische belasting			
Extreme belasting van lichaamsdelen	29	2%	
Ongezonde fysische werkomgeving/werken onder overdruk	3	0%	
Te snelle (de)compressie	0		0%
Contact met schadelijke atmosfeer via ademapparatuur	3		0%
Totaal	1.209	100%	

